

CRIMEA
SOS

ОГЛЯД СИТУАЦІЇ В КРИМУ 2021

140 осіб

зазнають політично мотивованих кримінальних переслідувань станом на кінець 2021 року

114 осіб

перебуває у місцях несвободи

Протягом 2021 року суди винесли обвинувальні вироки у політично мотивованих кримінальних справах стосовно як мінімум

28 осіб

Протягом 2021 року розпочато як мінімум

23

політично мотивованих кримінальних переслідування

55

обшуків провели російські силовики за рік у Криму

31 раз

російська прокуратура в Криму надсилала застереження щодо неприпустимості порушення закону

мінімум

13

 політв'язнів

були поміщені в ШІЗО під різними приводами протягом 2021 р.

5

 політв'язнів були поставлені на профілактичний облік

6

 політв'язнів направлені на проходження примусової психіатричної експертизи

- Станом на кінець 2021 року 140 осіб зазнають політично мотивованих кримінальних переслідувань (серед них кримських татар — 99, проукраїнських активістів — 11).
- У місцях несвободи перебуває 114 осіб (серед них кримських татар — 89, проукраїнських активістів — 4).
- Протягом 2021 року суди винесли обвинувальні вироки у політично мотивованих кримінальних справах стосовно як мінімум 28 осіб.
- Протягом 2021 року розпочато як мінімум 23 політично мотивованих кримінальних переслідування.
- За рік російські силовики у Криму¹ провели щонайменше 55 обшуків.
- У вересні-листопаді поліція провела шість масових затримань кримськотатарських активістів.
- Російська прокуратура в Криму щонайменше 31 раз надсилала застереження щодо неприпустимості порушення закону.
- Політичні ув'язнені піддаються катуванням та нелюдському поводженню, порушується їхнє право на здоров'я.
- Протягом 2021 р. як мінімум 13 політв'язнів були поміщені в ШІЗО під різними приводами, 5 були поставлені на профілактичний облік та 6 направлені на проходження примусової психіатричної експертизи.
- Окупація продовжує завдавати збитків екологічним та культурним правам жителів Криму.
- Росія насаджує російську ідентичність дітям у Криму та пропагує службу в окупаційній армії.
- Слідчий комітет РФ порушив кримінальну справу проти вбитого силовиками шукача притулку з Узбекистану Набі Рахімова.
- Окупаційна влада продовжує утиски різних релігійних груп.
- Росія посилила законодавство щодо «небажаних організацій».
- Окупаційна влада не справляється з проблемами, викликаними COVID-19 та потопом.
- Повідомляється про виселення кримчан з будинків за рішенням окупаційної адміністрації та інші факти порушення права власності.

¹ Тут і далі всі державні органи на території окупованого Криму і їх представники згадуються із застереженням, що вони знаходяться під контролем окупаційної російської влади і не є легітимними з точки зору українського та міжнародного права.

ВИРОКИ ТА НОВІ СПРАВИ

Суди винесли обвинувальні вироки у політично мотивованих кримінальних справах щодо 28 осіб. Були засуджені:

- Фігуранти Білогірської групи «справи Хізб-ут-Тахрір» за нібито організацію та участь у діяльності терористичної організації: **Енвер Омеров** — до 18 років позбавлення волі, **Айдер Джаппаров** — до 17 років, **Різа Омеров** — до 13 років.
- **Олег Приходько** — до 5 років позбавлення волі за нібито підготовку до теракту та виготовлення вибухівки.
- **Меджит Аблямітов** — до 6 років позбавлення волі за нібито участь у добровольчому батальйоні імені Номана Челебіджіхана.
- **Галина Довгопола** — до 12 років позбавлення волі за нібито державну зраду.
- **Енвер Топчі** — до штрафу в 40 тис. рублів, **Айдер Аблякімов**, **Айдер Кадіров** і **Рідван Умеров** — до штрафу в 30 тис. рублів за нібито неповідомлення про злочин.
- **Віктор Сташевський** — до 6,5 років позбавлення волі за нібито організацію діяльності екстремістської організації (Свідки Єгови).
- **Іван Яцкін** — до 11 років позбавлення волі за нібито державну зраду.
- **Олександр Долженков** — до 1 року позбавлення волі за нібито створення групи у соціальній мережі, яка прагне повернення Криму до складу України.
- Фігуранти Алуштинської групи «справи Хізб-ут-Тахрір» за нібито організацію та участь у діяльності терористичної організації: **Руслан Нагаєв** — до 18 років позбавлення волі, **Ельдар Кантимиров** — до 12 років, **Ленур Халілов** — до 18 років, **Руслан Месутов** — до 13 років.
- **Ільвер Аметов** — до 8 місяців обмеження волі за нібито незаконне зберігання частин вогнепальної зброї.
- Фігуранти 3-ої Бахчисарайської групи «справи Хізб-ут-Тахрір» за нібито організацію та участь у діяльності терористичної організації: **Сейтумер Сейтумеров** — до 17 років позбавлення волі, **Осман Сейтумеров** — до 14 років, **Амет Сулейманов** — до 12 років, **Руستم Сейтмеметов** — 13 років.
- **Костянтин Ширінг** — до 12 років позбавлення волі за нібито «шпигунство».

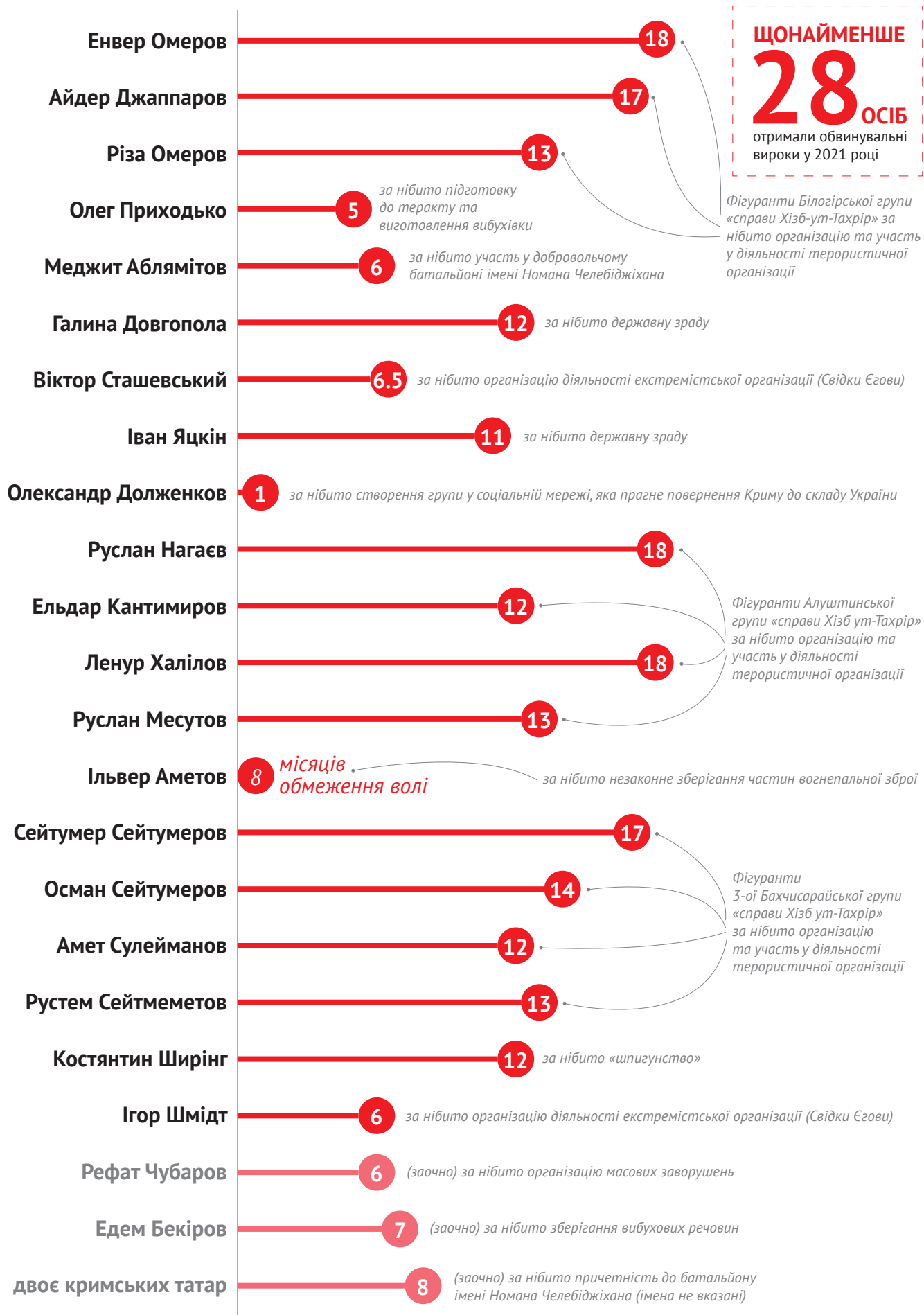
■ **Ігор Шмідт** — до 6 років позбавлення волі за нібито організацію діяльності екстремістської організації (Свідки Єгови).

■ Заочно: голова Меджлису кримськотатарського народу **Рефат Чубаров** — до 6 років ув'язнення за нібито організацію масових заворушень; кримськотатарський активіст **Едем Бекіров** — до 7 років позбавлення волі за нібито зберігання вибухових речовин; двоє кримських татар — до 8 років ув'язнення за нібито причетність до батальйону імені Номана Челебіджіхана (імена не вказані).

Також було винесено вироки двом українським військовослужбовцям. **Євгена Добринського** було засуджено до 3,5 років позбавлення волі за нібито незаконний перетин кордону РФ (адмінкордону з АР Крим). **Сергія Швиденка** засуджено до 6,5 років позбавлення волі за нібито управління діяльністю українських диверсантів у Криму (маються на увазі політичні в'язні **Дмитро Штибліков**, **Олексій Стогній**, **Гліб Шаблій**, **Олексій Бессарабов** та **Володимир Дудка**).

Розпочато як мінімум 23 політично мотивованих кримінальних переслідування:

- Затримані 17 лютого за підозрою у нібито причетності до Хізб-ут-Тахрір: **Ернест Ібрагімов**, **Олег Федоров**, **Азамат Еюпов**, **Тимур Ялкабов**, **Ленур Сейдаметов**, **Яшар Шихаметов**.
- Затриманий 10 березня за підозрою у нібито незаконному виготовленні/переробці вибухових речовин **Владислав Єсипенко**.
- Затримані за підозрою у нібито організації діяльності екстремістської організації (Свідки Єгови): 11 березня — **Тарас Кузьо**, 29 липня — **Дар'я Кузьо**, **Петро Жильцов**, 5 серпня — **Олександр Литвинюк**, 9 серпня — **Олександр Дубовенко**, 10 серпня — **Сергій Люлін**.
- Затриманий 24 червня за підозрою у нібито державній зраді **Станіслав Стеценко (Худолей)**.
- Затримана 5 серпня за підозрою у нібито наклепі проти представника окупаційної адміністрації Криму — **Людвіка Пападопулу**.
- Затримані 17 серпня за підозрою у нібито причетності до Хізб-ут-Тахрір: **Руستم Таїров**, **Джеббар Бекіров**, **Раїф Февзієв**, **Руستم Мурасов**, **Заур Абдуллаєв**.
- Затримані 3-4 вересня за підозрою у нібито скоєнні диверсії на газопроводі: **Наріман Джеллял**, **Асан Ахтемов** та **Азіз Ахтемов**.

ОБШУКИ

Окупаційна влада продовжує незаконні обшуки. Силовики провели щонайменше 55 обшуків:

- 4 лютого — у активістки Людвіки Пападопулу (вилучено всю електронну техніку).
- 17 лютого — 7 обшуків, після яких Ернест Ібрагімов, Олег Федоров, Азамат Еюпов, Тимур Ялкабов, Ленур Сейдаметов та Яшар Шихаметов були заарештовані за підозрою у нібито причетності до Хізб ут-Тахрір та взяті під варту.
- 11 березня — 13 обшуків у будинках Свідків Єгови. Тараса Кузьо було затримано і проти нього порушено кримінальну справу.
- 14, 22 та 23 квітня — у Абдуселяма Селяметова, Ельдара Фетляєва та Руслана Рамазанова відповідно.
- 28 квітня — у Ернеста Сейтосманова, брата політв'язня Енвера Сейтосманова.
- 11 травня — 3 обшуки: у сім'ї шукача притулку з Узбекистану Набі (Аюба) Рахімова та за місцем його знаходження, а також за місцем проживання Сейдамета Гафарова. Під час обшуку Набі (Аюба) Рахімова було вбито російськими силовиками.
- 19 травня — у кореспондента «Кримської солідарності» Зідана Аджикелямова.
- 21 травня — у активіста Мусліма Зеврієва, а також політичного в'язня Ферата Сайфуллаєва, який відбув покарання.
- 22 липня — у Алі Ібрагімова. Після обшуку його син Абдулла Ібрагімов отримав адміністративний арешт на три доби за публікацію 2013 року в соцмережі.
- 5 серпня — обшуки в будинках у 8 Свідків Єгови. Порушено 5 кримінальних справ щодо релігійної групи.
- 17 серпня — обшуки та затримання у будинках кримських татар. Рустем Таїров, Джеббар Бекіров, Раїф Февзієв, Рустем Мурасов, Заур Абдуллаєв були заарештовані за підозрою в нібито причетності до Хізб ут-Тахрір і взяті під варту.
- 3-4 вересня — обшуки, після яких затримали п'ять осіб. Суд узяв Нарімана Джеляла, Асана та Азіза Ахтемових під варту за звинуваченням у нібито «участі в диверсії» на газопроводі у с. Перевальне. Ельдара Одаманова і Шевкета Усеїнова засудили на 15 і 14 діб відповідно за адміністративним обвинуваченням у нібито непокорі законному розпорядженню співробітника поліції.
- 8 вересня — у члена місцевого Меджлісу кримськотатарського народу Ельдара Менсітова. Його було затримано і його місцезнаходження майже добу залишалося невідомим. Згодом його відпустили.
- 18 листопада — обшук у будинку батьків колишнього Першого заступника Постійного Представника Президента України в АР Крим Ізета Гданова.
- 14 грудня — обшук та затримання Куртумера Чалгозова, його катували під час допиту у «справі про диверсію на газопроводі». Згодом його відпустили.
- 17 грудня — обшук та затримання Нарімана Аметова нібито у зв'язку зі «справою про диверсію на газопроводі». Під час затримання його катували електрострумом. Згодом його відпустили.
- 28 грудня — у Рустема Ібадлаєва.

ТОРТУРИ, ЗДОРОВ'Я ТА УМОВИ УТРИМАННЯ

Політичні в'язні піддаються катуванням та нелюдському поводженню, порушується їхнє право на здоров'я.

Після затримання співробітники ФСБ 2 дні катували Владислава Єсипенка електричним струмом та погрожували повісити його у камері. Азіз та Асан Ахтемови, а також Наріман Аметов та Куртумер Чалгозов були піддані тортурам після затримання з метою отримання від них зізнань та іншої інформації. Сервета Газієва, якого було госпіталізовано у зв'язку з наслідками перенесеного мікроінсульту, побили у тюремній лікарні та насильно обстригли бороду.

Багатьом політв'язням не надається належна медична допомога чи не передаються ліки від родичів. Політичні в'язні скаржаться на умови утримання: вони утримуються в переповнених камерах, у камерах є кліщі та щури, політичним в'язням-мусульманам видають пайок із додаванням свинячого жиру.

Багатьох кримських татар під час засідань видаляють із зали суду за виступи кримськотатарською мовою або відмовляють їм у праві на перекладача.

ЩОНАЙМЕНШЕ **55** ОБШУКІВ
провели силовики в 2021 році

МАСОВІ ЗАТРИМАННЯ, ШТРАФИ, АДМІНІСТРАТИВНІ АРЕШТИ

У вересні-листопаді поліція провела шість масових затримань кримськотатарських активістів. Силовики та суди широко використовують «коронавірусні обмеження» з метою виправдання затримань, штрафів та арештів.

- 4 вересня після акції біля будівлі ФСБ у Сімферополі на підтримку затриманих напередодні кримських татар, поліція затримала понад 60 осіб, було складено 58 адміністративних протоколів, Ескендера Ахтемова заарештовано на 10 діб, Арсена Ахтемова — на 15 діб. 24 особи оштрафовані за нібито «порушення масочного режиму» на суми від 5 до 30 тис. рублів (деталі [тут](#), [тут](#) і [тут](#)). Затриману Ірину Капілову оштрафовано на 3 тис. рублів за проживання без паспорта громадянина Російської Федерації.
- 11 жовтня поліція затримала 20 кримськотатарських активістів, які зібралися біля суду, щоб дізнатися про результат судового засідання щодо Красногвардійської групи «справи Хізб ут-Тахрір». 7 людей було оштрафовано на суми від 5 до 20 тис. рублів.
- 25 жовтня поліція затримала 21 особу, що зібралися біля суду, щоб дізнатися про результат судового засідання щодо Красногвардійської групи «справи Хізб ут-Тахрір». Поліція не допускала адвокатів до затриманих, погрожуючи притягненням до адміністративної відповідальності за нібито «непідкорення законній вимозі співробітника поліції». Адвокат Едем Семедляєв був затриманий і згодом заарештований на 12 діб за нібито «непідкорення законній вимозі співробітника поліції». 14 затриманих було оштрафовано на суми по 10 та 15 тис. рублів.

- 29 жовтня поліція затримала 31 кримськотатарського активіста та журналіста, котрі зібралися біля суду, щоб стежити за оголошенням вироку фігурантам третьої Бахчисарайської групи «справи Хізб ут-Тахрір».
- 1 листопада поліція затримала 19 кримськотатарських активістів, які прийшли дізнатися про результати судового засідання щодо Красногвардійської групи «справи Хізб ут-Тахрір». Суд оштрафував 12 осіб за нібито «порушення карантинних заходів» на суми від 8 до 15 тис. рублів (подробиці [тут](#), [тут](#) і [тут](#)).
- 23 листопада поліція затримала 31 особу, яка прийшла зустріти Семедляєва після відбуття покарання. Серед затриманих були жінки та діти. Суди заарештували 21 особу на терміни від 10 до 14 діб і оштрафували 9 осіб на суми від 10 до 15 тис. рублів.

Також 26 листопада у Сімферополі поліція затримала координатора «Кримської солідарності» Ділявера Меметова та громадського журналіста Абдуллу Сейдаметова. Ділявер Меметов був заарештований на 12 діб за нібито «порушення порядку організації чи проведення зборів». Крім того, у січні співробітники дорожньо-патрульної служби на Керченському мосту без підстав та пред'явлення звинувачень близько 9 годин утримували близько 120 осіб, які прямували до Ростова-на-Дону на оголошення вироку фігурантам Білогірської групи «справи Хізб ут-Тахрір».

Суди оштрафували трьох матерів політв'язнів за одиночні пікети проти кримінального переслідування їхніх рідних (подробиці [тут](#), [тут](#) і [тут](#)). Дружині одного політв'язня винесено попередження.

МАСОВІ ЗАТРИМАННЯ

НАБІ (АЮБ) РАХІМОВ

Слідчий комітет порушив кримінальну справу проти Набі Рахімова, шукача притулку з Узбекистану, убитого силовиками.

11 травня російські силовики під час обшуку вбили Набі (Аюба) Рахімова. Сохібу Бурханову, дружину вбитого, помістили у міграційний центр. Кримський суд прийняв рішення вислати її за межі РФ та Криму, незважаючи на

рішення ЄСПЛ, який зобов'язав утриматися від таких дій на час розгляду справи. Силовики та суди неодноразово відмовляли у видачі тіла Набі Рахімова для поховання у зв'язку з нібито його причетністю до тероризму. У грудні проти Набі Рахімова порушено кримінальну справу за нібито «застосування сили відносно представника влади».

ПРАВО ВЛАСНОСТІ

Окупаційна влада виселяє людей та масово порушує право власності. Підстави для виселення:

1. Визнання будинків нібито незаконними спорудами

- Під Сімферополем виселяють понад 300 сімей. Вони отримали дозвіл на будівництво у 2006 році, але окупаційна влада заперечує наявність документів та дозволів.
- Також суд ухвалив рішення про знесення нібито незаконно збудованого будинку ветерана кримськотатарського національного руху Рустема Усеїнова. Пізніше будинок було знесено.
- В Ялті влада перевіряє будинки, які постраждали від повені, на законність будівництва: замість відновлення вони можуть бути відправлені під знесення. Також не всі кримчани, чиє майно постраждало під час повеней, отримали компенсацію збитків.

2. Будівельні проекти Росії у Криму

- У Севастополі вилучають 2 земельні ділянки задля будівництва траси «Таврида». Окупаційна влада ухвалила рішення про переселення мешканців села Зарічне, через яке збудують автодорогу.
- Набув чинності «земельний указ» Путіна, згідно з яким іноземним громадянам (якими Росія вважає громадян України в Криму) забороняється володіти земельними ділянками на 80% території АР Крим та м. Севастополя. 20 березня 2021 р. закінчився термін для добровільного відчуження земельного майна. Суди вже почали оголошувати рішення щодо нерухомості на півострові з посиланням на указ Путіна.
- Також окупаційна влада Криму виставила на аукціон завод марочних вин «Коктебель», який є державною власністю України, що порушує норми МГП (ст. 53, ст. 148 ЖК IV). Російський голова Криму Сергій Аксьонов заявив про передачу у федеральну власність Росії Керченського та Феодосійського морських портів.

Окупаційна влада виселяє людей та масово порушує право власності.

Підстави для виселення:

- 1. Визнання будинків нібито незаконними спорудами*
- 2. Будівельні проекти Росії у Криму*

МІЛІТАРИЗАЦІЯ ДІТЕЙ

Росія нав'язує російську ідентичність дітям у Криму. Окупаційна влада залучає дітей шкільного віку до «Юнармії» — російської військово-патріотичної організації для дітей від 8 років.

Росія продовжує проводити призов до російської армії кримчан, які досягли 18-річного віку. Всього з 2015 року РФ призвала до окупаційної армії понад 34 тисячі кримчан. Ті, хто відмовляються від проходження служби в армії, зазнають кримінального переслідування.

КУЛЬТУРА

Окупація призводить до втрати культурної спадщини Криму:

- На території заповідника Херсонес Таврійський для нібито «благоутрою» території було зведено кілька незаконних капітальних будівель.
- За словами мешканців Севастополя, під час будівництва «Нового Херсонесу» було розкопано підземну річку, а будівельна техніка завдає шкоди Херсонесу Таврійському.
- У Сімферополі після ремонтних робіт обвалилася стіна Кримської філармонії, яка була збудована в XIX столітті.
- У селі Шума під Алуштою було розпочато будівництво на місці старого мусульманського цвинтаря.
- У селі Окунівка Чорноморського району через видобуток піску відбувається осідання цвинтаря, який розмивається морем.

НЕБАЖАНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Росія посилила законодавство щодо «небажаних організацій» — тепер для кримінального провадження не потрібна наявність адміністративних стягнень. Це посилення становить ризик для всіх правозахисних та інших неурядових організацій, а також для тих, хто жертвував їм гроші. Деякі російські правозахисні групи вже припинили свою діяльність у зв'язку з цим. Мосміський суд задовольнив вимогу московської прокуратури щодо ліквідації правозахисного центру «Меморіал». Верховний суд РФ ліквідував правозахисну організацію «Міжнародний Меморіал».

РЕЛІГІЯ

Окупаційна влада продовжує утиски різних релігійних груп.

- Окупаційна влада відновила адміністративне переслідування релігійної громади «Алушта» та її імама **Юсуфа Аширова** за нібито порушення правил місіонерської діяльності (ч. 3 ст. 5.26 КоАП РФ). Його оштрафували двічі за 2021 рік. На думку адвоката, окупаційна влада тисне на релігійну громаду з метою її приєднання до російського Духовного управління мусульман Криму. Білогірський суд оштрафував імама **Муртазу Аблязова** за проведення п'ятничної молитви.
- Кримська єпархія **ПЦУ** отримала нову ухвалу від судових приставів з вимогою знести храм у Євпаторії. У серпні в церкві Кримської єпархії ПЦУ у Білогірському районі російські силовики зірвали богослужіння, настоятель храму **архімандрит Даміан** оштрафований на 15 тис. рублів за нібито незаконну місіонерську діяльність.
- У будинках Свідків Єгови проводяться обшуки, також було порушено 5 кримінальних справ за організацію та участь у діяльності екстремістської організації. **Ігор Шмідт** та **Віктор Сташевський** були засуджені до 6 та 6,5 років позбавлення волі відповідно.
- Також суди оштрафували дві євангельські громади на 30 тис. рублів за нібито «незаконну місіонерську діяльність».

COVID-19

У жовтні у Криму спостерігався пік захворюваності та смертності від COVID-19. У грудні показники захворюваності знизилися, проте зберігся показник смертності. Ще на початку жовтня були повідомлення, що коєчний фонд заповнено на 94%. Зростання захворюваності викликало необхідність збільшення коєчного фонду, що означає зменшення фонду для хворих на інші захворювання. Внаслідок цього госпіталізація та екстрена допомога не надаються вчасно, а також бригади швидкої допомоги не завжди відвозили пацієнта з температурою та ознаками захворювання на госпіталізацію. Є відомості про смерть як мінімум двох кримчан з цієї причини.

ЕКОЛОГІЯ

Окупація продовжує завдавати шкоди екології Криму:

Вирубка дерев

У Фороському парку (цінність парку тут) вирубили дерева для будівництва дитячого спортивного комплексу. На території Судакського лісництва незаконно вирубано 178 дерев та кущів. Під час 8-ого етапу будівництва траси «Таврида» планується вирубати до 8000 червонокнижних дерев. Під Севастополем невідомі вирубали понад сотню дерев червонокнижного ялівцю. Російська прокуратура порушила кримінальну справу за фактом вирубки 19 дерев у Бахчисарайському районі.

Дефіцит та забруднення води

У Феодосії каналізаційні стоки зливаються прямо в море. Через повені в Бахчисарайському районі питна вода непридатна для споживання. У Сімферополі посилили хлорування води через неприємний запах води з-під крану. На думку експертів, вода у Сімферопольському водосховищі забруднена та непридатна для пиття. Жителі Сак скаржаться на іржаву воду. Рівень води у Білогірському водосховищі почав падати через використання водних ресурсів для потреб південно-східного Криму. В умовах жорсткого дефіциту води кримчани змушені багаторазово використовувати ту саму воду для побутових потреб.

Звалища

У Севастополі виявлено низку незаконних звалищ. Жителі Керчі скаржаться на сміттєві завали у місті. За даними підконтрольних РФ ЗМІ Криму, на території Сімферополя виявлено близько 200 нелегальних звалищ. Відбулася пожежа на сміттєзвалищі в Євпаторії, не виключається версія про навмисний підпал.

- Внаслідок забудови мису Меганом було знищено Перепелине поле з рідкісними рослинами. Через постійні військові навчання на Керченському півострові майже повністю втрачено рослинність.
- У районі Тихої Бухти почалися зсуви ґрунту через незаконне будівництво.

Детальна інформація про стан довкілля окупованого Криму представлена у дослідженні КримSOS ([тут](#) і [тут](#)).

В умовах жорсткого дефіциту води кримчани змушені багаторазово використовувати ту саму воду для побутових потреб

ПОВІНЬ

У червні в Керчі та Ялті було оголошено режим надзвичайної ситуації внаслідок повеней. Крім сильних опадів, причинами катастрофи стали накопичення будівельного сміття та побутових відходів на нелегальних звалищах у Ялті та забруднення місцевих річок у Керчі сміттям та очере- том. Заяви від постраждалих громадян щодо матеріальної допомоги приймали до 30 червня — у необґрунтовано короткі терміни. 250 громадянам було відмовлено у омпенсації збитків від повеней.

ПОПЕРЕДЖЕННЯ

Окупаційна влада залякує активістів застереженнями щодо неприпустимості порушення законодавства: проведення акцій, масових заходів тощо. Були вручені застереження:

- У січні — 9 кримськотатарським активістам (докладніше [тут](#), [тут](#) і [тут](#)).
- Напередодні Міжнародного дня рідної мови та Дня пам'яті Номана Челебіджіхана — 9 кримськотатарським активістам.
- Напередодні Дня пам'яті жертв депортації кримських татар — 5 активістам (деталі [тут](#), [тут](#), [тут](#) і [тут](#)).
- Напередодні Дня кримськотатарського прапора — щонайменше 5 активістам (деталі [тут](#), [тут](#), [тут](#) і [тут](#)).
- Двічі за короткий проміжок часу — кримськотатарському активісту **Заїру Смедлі** (деталі [тут](#) і [тут](#)).

Також прокуратура надіслала листа активісту **Ахмаджону Кадирову**, зазначивши, що відеозвернення старійшин кримськотатарського народу на підтримку політичних в'язнів нібито містить публічні заклики до екстремізму.

прокуратура надіслала листа активісту Ахмаджону Кадирову, зазначивши, що відеозвернення старійшин кримськотатарського народу на підтримку політичних в'язнів нібито містить публічні заклики до екстремізму

ШІЗО, ОБЛІК ТА ПРИМУСОВА ПСИХІАТРИЧНА ЕКСПЕРТИЗА

Протягом 2021 р. як мінімум 13 кримських політв'язнів були поміщені в ШІЗО під різними приводами: **Теймур Абдуллаєв, Узеїр Абдуллаєв, Айдер Саледінов, Рустем Ісмаїлов, Еміль Джемаденов, Муслім Алієв, Емір-Усеїн Куку, Арсен Джеппаров, Рефат Алімов, Валентин Вигівський, Андрій Коломієць, Андрій Захтей, Іван Яцкін.**

Почалася практика постановки політичних в'язнів на «профілактичний облік», серед них: **Емір-Усеїн Куку, Узеїр Абдуллаєв, Меджит Аблямітов, Еміль**

Джемаденов, Іван Яцкін. Постановка на профілактичний облік означає посилену охорону та неможливість дострокового звільнення та пом'якшення умов відбування покарання.

Стало відомо, що як мінімум 6 політичних в'язнів були направлені на примусову психіатричну експертизу: **Ернест Ібрагімов, Азамат Еюпов, Ленур Сейдаметов, Олег Федоров, Наріман Джелал, Раїф Февзієв.**

